

ומ"ש צלצול של עור או של משי וכו'. היא אקטמא דמניא
נפרק נמה אשה (שנח מ:) שאין זה משום כלאים וכח הרמב"ם
(ה"כ) שהטעם מפני שאין דרך חימום נכך:

שב פרטי דמיו דנינים המחודשים המבוארים בזה הסימן
[ב] אם מותר לתת לחיטי ישראל
החשודים חוטי קנבוס ולא חיישין
לחלופי:

א בגד [צמר] שארג בו חום
של פשתן ואינו ניכר יצבענו
וידיה ניכר וכו'. מיתרא נפרק
האשה שהיא עושה לרכיה (מה סא):
דייק לה ממתלתין דהתם וקא יהיב
טעמא משום דעמרא ולתנא כהדי
לא סליק נהו ליבעא וכיון דלא ידע
אימור מינתר נתר ופירש רש"י
שהפשתן קשה לקבל הנכע יותר מן
הצמר ואי לא מינכר נליבעא ודאי
נפל. והרמב"ם (פ"י הכ"ז) כתב ח"ל
שאין הצמר והפשתנים עולים נכע
אחד ומיד הוא ניכר לו ושומטו ואם
לא ניכר הרי זה מותר שמה א'
נשמת והלך לו שהרי בדק ולא מצאו
וכבר יצאנו (אסור דהא פיימ הי"ו)
שכל אסור ספיקום מדברי סופרים

לשון
התורה

לשון

ומ"ש צלצול של עור ושל משי וכו'. היא אקטמא דמניא ריש
נפרק נמה אשה שאין זה משום כלאים ופירש גמרא (שנח מ:) כלא
פרוטי ופירש הר"ף (מ:) מטלית שחולין זה חוטין של מיני נעטוין
כגון גלוסקרין שחולין אותה לכלה ללכות ממנה וכן שאם יעמוד
וכן על פניה היא מחבישה לטרדו
ומצטרפת זה כגון זה חולין לנמה
ואין זו משום כלאים דלאו ארנג הוא
עכ"ל ואף על פי שגם הרמב"ם (שס
פ"ו ט) כתב כן נחא ליה לריבט
להיבאו על שם הרמב"ם לפי
שהטעם שנתן הרמב"ם משום שאין
דרך חימום נכך הוא נכון יותר לפני
זה אפילו היה שוב טווי ונח וארוג
נמי שרי לפי שאינו דרך חימום
וק"ל:

שב א בגד צמר שארג וכו'.
מיתרא דרך חסדא נפרק
ט" דנדה: ומ"ש או ינתק חום
אחד מסנו וכו'. מיתרא דמר
וטרטא שם האי מאן דרמי חוטא
דיתנא בגלימיה דעמרא ונתקיה ולא
דע לא נתק אי לא נתק ספיר דמי
דכיון דאיט שוב טווי ונח גזרה
דרבנן הוא וכיון דלא דע אי נתקיה
שרי משמע דמייר נשידע מקום החוט של פשתן ונתקיה אלא דלא
דע אי נתקיה כוליה או שמה נשאר זו מקצתו ותלין לקולא וכך
היא גירסת הרמב"ם (שס פ"ו ט) ורבנן הוא דגזור טווי והאי כיון
דנתקיה נתקיה פירוש כיון דנתקיה לחוט של פשתן תלין דנתקיה
כוליה אכל אי לא ידע מקום החוט של פשתן אלא דנתק חוט אחד
מן הצמד לא תלין לומר דנתק חוט של פשתן אלא אדרבה ודאי
נתק חוט של צמר דנחר רוצא אוליין דכל החוטין שצמד הם של
צמר מלבד חוט אחד של פשתן ואם כן איכא לתמוה אדברי רבינו
שכתב דנתק חוט אחד ממנו וכו' דמשמע דאף על פי דלא דע
מקום החוט ינתק חוט אי' וחולין לומר שהחוט שנתק היה של פשתן
זה היפך משמעות החלמוד ונראה דסבירא ליה לרבינו כיון דלא ניכר
החוט מדינא שרי אפילו לא ינתק שום חוט מן הצמד דכיון שאין
אסורו אלא מדרבנן הקילו בספיקו ותלין דנשמת החוט והלך לו
שהרי בדק ולא מצאו וכן כתב הרמב"ם נפרק י' (הכ"ז) וכן כתב
הראב"ד לשם נהגות אלא דמכל מקום לתמוה מן המובחר ינתק

סימן שב

פרטי דמיו דנינים המחוברים בזה הסימן

[א] בגד צמר שארג בו חוט של פשתן ואינו ניכר: [ב] הלוקח
בגדי צמר מן הגוים צריך לבדקה ואפילו הגוי פסיד לפי חובו שהפרך
בקנבוס:

א בגד צמר שארג בו חוט של פשתן ואינו ניכר
יצבענו ויהיה ניכר ויסירו (ב) שאין הצמר
והפשתן עולין בצבע אחד או ינתק חוט אחד ממנו
והוא מותר שאנו תולין לומר שהסיר החוט של
כלאים (ג) במה דברים אמורים בכלאים דרבנן
אבל כלאים דאורייתא אין תולין להקל בספיקן:

ומ"ש או ינתק חום אחד מסנו
והוא מותר וכו'. מיתרא שם האי מאן דרמי חוטא
דיתנא בגלימיה ולא נתקיה ודאי
דע לא נתק אי לא נתק ספיר דמי
דכיון דאיט שוב טווי ונח גזרה
דרבנן הוא וכיון דלא דע אי נתקיה
שרי משמע דמייר נשידע מקום החוט של פשתן ונתקיה אלא דלא
דע אי נתקיה כוליה או שמה נשאר זו מקצתו ותלין לקולא וכך
היא גירסת הרמב"ם (שס פ"ו ט) ורבנן הוא דגזור טווי והאי כיון
דנתקיה נתקיה פירוש כיון דנתקיה לחוט של פשתן תלין דנתקיה
כוליה אכל אי לא ידע מקום החוט של פשתן אלא דנתק חוט אחד
מן הצמד לא תלין לומר דנתק חוט של פשתן אלא אדרבה ודאי
נתק חוט של צמר דנחר רוצא אוליין דכל החוטין שצמד הם של
צמר מלבד חוט אחד של פשתן ואם כן איכא לתמוה אדברי רבינו
שכתב דנתק חוט אחד ממנו וכו' דמשמע דאף על פי דלא דע
מקום החוט ינתק חוט אי' וחולין לומר שהחוט שנתק היה של פשתן
זה היפך משמעות החלמוד ונראה דסבירא ליה לרבינו כיון דלא ניכר
החוט מדינא שרי אפילו לא ינתק שום חוט מן הצמד דכיון שאין
אסורו אלא מדרבנן הקילו בספיקו ותלין דנשמת החוט והלך לו
שהרי בדק ולא מצאו וכן כתב הרמב"ם נפרק י' (הכ"ז) וכן כתב
הראב"ד לשם נהגות אלא דמכל מקום לתמוה מן המובחר ינתק

כתב רבינו שמשון נפרק נהגות דכלאים (ט"ז דף ל"ג) [מ"ז ד"ה א'] דנתקומות
שפשתן ביוקר מן הקנטוס וטוב יותר לפי שהחוט שנתק נשפך פפירה יש למחוק להחיר ונשלתן ערוך (פ"ט) כתב
בספס ובמקומות שהפשתן ביוקר מן הקנטוס יש למחוק להחיר עכ"ל ומימה שפוסק להקל עד דעם הר"ש שלא החיר אלא משני טעמים
יחד לפי שהפשתן ביוקר וגם לפי שהקנטוס טוב יותר לפי שהחוט שנתק נשפך פפירה יש למחוק להחיר ונשלתן ערוך (פ"ט) כתב
הטעם שרוקן מופרים קנטוס אכל אם טוב יותר לפי שהחוט שנתק נשפך פפירה יש למחוק להחיר ונשלתן ערוך (פ"ט) כתב
שיותר ממה שיריים החיט דמי הקנטוס מפסיד נעמל פפירתו וכן כתב הרשב"א נחשונה סימן תשס"א ונראה ליישב דנשלתן
ערוך לא היפה דעמו אלא לומר שדיעבד יש למחוק להחיר על טעם זה נלמד שהפשתן ביוקר והר"ש והסמ"ג מיירי בלכתמלה דאין
להאמינו לגוי החיט אלא כדאיכא מרי טעמי וחילוק זה כתב הרשב"א נחשונה סימן תשס"א וכן נראה ממה שכתב הרב בהגה"ה שם
על זה ח"ל ואסור לומר לגוי לפי שגדים בחוטי קנטוס אף על פי שפשתן יותר ביוקר דנקל לפי שפשתן מתקנטוס עכ"ל והוא

פרישה

צלצול של עור וכו' שחולין בו 'הופ"י צמר וכו'. מ"ל וכן הוא במכ"ס ל"ו. עד סוף המגילה:
שב (א) שאין הצמר והפשתן עולין בצבע אחד. ומיד הוא ניכר ופירש ואם לא יהיה ניכר מותר ללבוש שמה נשמת והלך לו שהרי נפק
ולא מצאו. גמרא: (ב) במה דברים אמורים בכלאים וכו'. קאי גם כן אמדקת נכע. דמי יוסף:

הגהות והערות

[ל] כל הרפוסים והכת"י לא גרסו בטור כהגהתו של הפרישה: [ז] וברמב"ם הגירסא יצ"ח של עור:
שב א] החכמת בצלאל שם (ריש ד"ה צובעו) מבאר שנחלקו רש"י והרמב"ם בכתה של צביעה זו שרש"י כתב ואי לא מינכר בציבעא ודאי נפלי והרמב"ם
כתב "שמה נשמת": [ב] ובבבאור דבריו צ"ח ברוב"ו ובכ"ס שם ובט"ו כאן (סק"ב): [ג] ה"פ"ו כאן (בסק"ב) דייק מלשון הטור שהאי בבא
קאי רק על ינתק החוט וכ"ה בבבאור הגר"א (סק"א):

מה שכח הרשב"א נמשנה (מ"א) סימן תשס"א ומיירי נלכתה: ב כל המקומות שהפשתן מצוי בהם הלוקח שם בגדי צמר וכתב עוד הרב נהגה"ה אצל אס נותן לו חוטי קנטס שרי דלא חיישין לאחלופי מאחר שיש לעמוד על הדבר וכו' וזה לא נמצא בשום פוסק כי אס נמגיד משנה פרק ח' מהלכות מאכלות אסורות (ה"י) שכח הטעם של פשתן כנה ושל קנטס הולך ושוך כדי ליישג המנהג אצל מסקנתו דנעל נפש יחוש דבר ע"ש והר"ן נפרק קמא דחולין על שם הרשב"א כחז ששקור אפילו אס נותן לו חוטי קנטס והר"ן עלמו שנראה לו להמיר מטעם דאומן לא מרע נפשיה משמע שמומר אפילו אינו נותן לו חוטי קנטס אלא שאומר

מה ששאלת אס גוי מקיח לפי תומו ואומר זה שאני מוכר הוא קנטס אני רגיל תמיד להורות שאין להאמיני כי הוא יודע לכל הגדים שחייטי ישראל מחזרים על הכפרים לקנות מהם מטווה של קנטס לתפור ו כי אינו מלמד כמו הפשטן הילכך איכא למיחש דגוי להשיב מקחו הוא

ב כל המקומות שהפשתן מצוי בהן הלוקח שם בגדי צמר מן הגוים לא ילבשם (ג) עד שיבדקם אם תפורין בפשתן (ד) ואפילו אם הגוי מסיח לפי תומו שתפרן בקנבוס אינו נאמן. (ה) וכתב אדוני אבי הרא"ש ז"ל והאידינא פשתן מצוי בכל הארצות הילכך הקונה בגדים מן הגוים צריך להחזיר תפירתן ולתפורן בקנבוס:

אומר: כתב הר"ן גריש חולין (א) סוד"ה גרסי' (טו) דמסוגיא דשמעתא דהתם (ו) נראה שמומר לתת לחיטין ישראל השודים לתפור בחוטי פשתן חוטי קנטס ולאחלופי לא חיישין אף על פי שהרשב"א (ב) מפקפק דבר ואומר שאף על פי שמלד החוט נעלמו אינן חשודין להחליף שמה מתוך שחפירת הפשתן קלה אלגן הן מחליטין ולא מחזור דמלך מקום מאיזה טעם שהיו מחליטין גול הוא ידע ועל הגול לא נחשדו מיהו נחשודים על הגול הדבר ברור שאין מפקדין אלגן דכל שכן שהן חשודים להחליף כדאמרין גמרא (שם): אלא שאפשר לדון להלכה דכל שהוא אומן בין גוי בין ישראל שרי מדאמרין צ"ה החלטה (מנחות מג.) גבי זיית דנקחט מן האומן ולא חיישין לקלא אינן עכ"ל (א) ורבינו ירוחם נלכזת זיית ח"ג קטט ע"ג הביא דברים אלו ומצואר שם דבריו שמה שכח שאפשר לדון להלכה פירושו להלכה אצל לא למעשה: [בדק הבית] ובארוחות חיים (ס"ב כ"ד) כתב הרמ"ע כחוב בשם [בן הר"ן] יש לאסור להניח בגדים בבית

לו לתפור בחוטי קנטס כהוא דטליה מלוינא נקחית מן האומן ואפשר דכיון דכתב הר"ן לשם שמומר ליתן לחשוד חוטי קנטס משמע דוקא אס נותן לו שרי הא לאו הכי אסור והכי משמע ממה שכח הר"ן ירוחם בשם הרשב"ד נ"ט ח"ג (קטט ע"ג) דוקא דנותן לו שרי אצל באומר לא וצריך לומר דטעמא דכיון שחוטי פשתן כנה מהר וכו' ויכולין לעמוד על הדבר לא מרע אומן נפשיה לאחלופי אצל באומר אסור דמני לאשחמתי וומר שלא היה מולא חוטי קנטס בשעה שחפר ולא רצה לבטל מלאכתו ודפרו בחוטי פשתן שהיו נמלאין בידו והרשב"ד (הקטן) נסימן ע"ג על שם מהר"ם כחז דאסור להניח לתפור בגדיו בבית הגוי אס לא שהישראל יושב אללו דחיישין שמה ימפור בפשתן וכן כתב נספר דק הבית על שם ספר אורחות חיים אלא שכח כן בשם הר"ן והוא טעות סופר שהרי נפרק קמא דחולין כחז הר"ן להימר אלא צריך להגיה הר"ם נמקום הר"ן וכמו שכח נחשב"ן:

גרי ה' אומן לתפורם אם אינו יושב אצלו חיישין שמה יתפורם בפשתן עכ"ל (ב) [עד כאן]: ומ"ש בשם הרא"ש דהאידינא פשתן מצוי בכ"ף הארצות הילכך הקונה בגדים מן הגוים צריך להחזיר תפירתן וכו'. נפרק ט' דנדה (ס"י) כחז כן ח"ל נמשנה כלל

דרכי משה

נפש יחוש בדבר עכ"ל וכתב בתולדות אדם וחוה (ג"ו ח"ד) מכל מקום מותר כשישראל יוצא ונכנס דגוי מירתת ואינו מחליף עכ"ל. כתב מהר"ל (כלקוטים ע"ב 85) התופר בגדים של צמר אל יתפור בחוטי קנבוס לכן רק צבע שמה יחשודוהו שהם חוטי פשתן עכ"ל: (ב) וכן כתב הכל בו (ס"י צא ד"ה כלאי בגדים נ"ט.) וכן כתב הרשב"א בחשובה סימן תשס"א דאסור לומר לגוי לתפור בגדיו בקנבוס אף על פי שהפשתן יותר ביוקר דיותר נקל לתפור:

שב (א) והסגיד משנה פרק ח' מהלכות מאכלות אסורות (ה"י) כתב וראיתי עכשיו נוהגין בהרבה מקומות לסמוך בזה אף על החייטין גוים שקנו חוטי קנבוס ותופר בינו לבין עצמו ואפשר שכיון שיש היכר בין קנבוס לפשתן מירתת ולא אתי לאחלופי דהא מרע אומנתיה דן ולא אמרו לחוש אלא בדבר שאי אפשר לעמוד עליו על ידי בדיקה אבל בדבר שיש לעמוד עליו על ידי בדיקה האש דשל פשתן ככה מהר ושל קנבוס הולך ושוך מתיירא הוא להחליף ובעל

פרישה

טמן לו חוטי קנטס ושמה י"ל דכתיב הא לא סמכת אנדיקה הנ"ל אלא להכל שומטין לו חוטי קנטס דיש סכנא להמיר כי אין הסיימס פשוטים להחליף כולי האי ומשום הכי סמכת אנדיקה הנ"ל: (ד) ואפילו אם העכרים פסיה לפי תומו שתפרן בקנבוס וכו'. שדות לכל הפעמים שחייטי ישראל מחזין על הכפרים אחר מטווה קנטס כי אינו מלמד כמו הפשתן ועכו"ם כדי להשיב מקחו אחר כן. ועיין דרישה: (פ) וכתב א"א הרא"ש ז"ל והאידינא וכו'. ומשנה כחז שזה מלמד מחלוק מקומות ופי' יוסף המלאה ע"ש:

(ג) עד שיבדקם אם תפורין בפשתן וכו'. כחז הר"ן דאס טמן לפעו"ם חוטי קנטס שרי ולא חיישין שמה יתליפס אף על פי שנת להפכו"ם לתפור בחוטי פשתן וכו' (וסי' דלג הוא אומן אינו מפקד ומטוט. עד כאן הגמיה) ע"ש וכן פסק רמ"א (פ"י) ונתן טעם מאחר שיש לעמוד על הדבר שחוטי פשתן כשמדליקם כנה מהר ושל קנטס שורך והולך אצל אסור להאמין להפכו"ם אפילו לזה נפירוש ואפילו פשתן ביוקר דנעל הוא מופר בפשתן. רמ"א. וז"ע לפי הטעם של רמ"א שיכולין לעמוד על הדבר לנטות דליקה אס כן לפי זה היה גם כן להאמין לעכו"ם נלכתה אפילו אס אין הישראל

דרישה

מדרכנן הוא כיון דבגדים שלנו אינם שזורים וכמו שכתב בית יוסף בשם סמ"ג ותשובת הרבינו חיים עיין בדף (שמא ע"ד) (רמו ע"ב) (ו"ה רצונה) שהביאן ומחיר מהאי טעמא בתפירות פליצות התפורות בפשתן תחת בגד צמר ע"ש. (כתב מהר"ל (כלקוטים ע"ב 85) התופר בגדיו של צמר אל יתפור בחוטי קנבוס לכן כי אם בצבע שמה יחשודוהו שהם חוטי פשתן. עד כאן המגיה):

שב [א] ואפילו אם העכו"ם פסיה לפי תומו שתפרן בקנבוס וכו'. שידוע לכל העכו"ם וכו' וצ"ע דבלאו הכי נמי אין להאמין לעכו"ם במסיח לפי תומו אלא באיסור דרבנן ולא באיסור דאורייתא כמו שכתב רב אשי בפרק הגזול בתרא (כ"ק ק"ד) וכן פסק מהר"א בתרומת הושן סימן (נ"ח) (ע"ט) והאריך שם ע"ש וצריך לומר דסבירא ליה דגם כלאים

חדושי הגהות

שב [ב] בתשובה מ"א סימן תשס"א ועיין נספרי נכנס הגדולה (בג"י אום 6): [ב] פעות סופר הוא שהרי נפרק קמא דחולין כחז הר"ן להימר אלא צריך לומר הר"ם נמקום הר"ן וכמו שכח נחשב"ן סימן ע"ג (כ"ס):

חדושי הגהות

הגהות והערות

[ד] ובל"ח הטעות שכסוף הר"ם (הארוך) הגורס כתב שיש להוסיף כאן 'ותנפס עליו ע"י בדיקה אש': [ה] באחד מפרוסי בדק הבית הראשונים הגיוסר 'בבית פרטי אומן' ובארוחות חיים הגיוסר 'בבית גוי':

הגהות והערות

כ. אם אין החוט ניכר, מדינא דגמרא יש לו תקנה ע"י שיצבע את הבגד, ומתוך שאין הצמר והפשתים עולים כצבע אחד יהא ניכר החוט וישמטנו (ג). צבעו ולא ניכר, אם הוא כלאים דרבנן תולין לומר שהחוט נשמט ומותר (נא). ויש אומרים שאף בכלאים דאורייתא תולין להקל (נב).

ולא מיקרי דבר שיש בו טורח, כיון שעושות המוטל עליהם לבדוק במקומות המיוחדים. וכ"ש לבדוק במעבדה אם החוט הוא צמר או פשתים, ובפרט אם עוסקות בשכר וממלאות מלאכתם. ולא חיישינן שתשקר בתוצאות הבדיקה. שוב נמסר לי שמרן בעל מנחת יצחק זיע"א כשנשאל על כך בע"פ לא התיר לסמוך על נשים בבדיקת שעטנו. נשאלתי אם מותר ליקח שכר על בדיקת שעטנו, שלכאורה מוכח ברש"י בכורות דף כט שגם בהכשר מצוה אסור ליקח שכר. (כהגהות הגריעב"ץ שם מגיה שכר מצוה). ונראה פשוט שמותר, שאינו אפילו הכשר מצוה, אלא לאפרושי מאיסורא, כשם שמותר ליקח שכר על השחיטה, ובפרט כשיש בזה טירחא והוצאות. עוד נשאלתי אם מותר לבדוק שעטנו בשבת (כאופן שאין איסור במעשה הבדיקה. והוא לצורך שבת). ונראה דדמי לרואה טריפות שמותר לראות בשבת ויר"ט. ואם נתברר שהוא שעטנו נעשה מוקצה, כמ"ש לעיל, וע"י שו"ע או"ח סימן תצו סעיף יח ובאחרונים שם.

(ג) שו"ע ס"י שב סעיף א. ומשמע דאף בזמננו סומכין על זה. וע"י בספר דבר אליהו ס"י עב שמחלק בין חוט פשתן בכגד צמר דלא מהני ביה צביעה לבין חוט צמר בכגד פשתן דמהני ביה צביעה. ובדרך אמונה כתב בשם טוטו"ד שבזמננו אין סומכין על בדיקה זו. ע"י בדבריו בסימן קיז וסימן קכב. ובערוה"ש הקשה הרי בגמרא משמע שאין תקנה לכגד שאבד בו כלאים אלא לעשותו תכריכים או מרדעת, ולמה לא יבדקנו, וע"כ כתב שאין מועיל תקנה דצביעה אלא כשנתערבו חוטיה. אבל כשהחוטין עצמם שזורים וארוגים כצמר ופשתים, לא שייך בדיקה דצביעה, עיי"ש.

(נא) רמ"א שם. שהרי בדק ולא מצא. ולשיטת הרמ"א בכלאים דאורייתא אין סומכין להקל. וע"י שו"ת אמרי נועם ח"א סימן מז.

(נב) טו"ז והגר"א עפ"י דברי הרמב"ם שכתב שכל איסור ספיקות הוא מד"ס ולפיכך הקלו בספק. והראב"ד השיג עליו דאה"נ דהספיקות הן מד"ס מ"מ ספיקא דאורייתא לחומרא. (והאחרונים האריכו במחלוקת הראשונים בדין ספיקא דאורייתא אם הוא מן התורה לחומרא או מדרבנן. ואין כאן מקומו). וכתב הכ"מ שם דחז"ל אמרו שספק זה יהיה להקל. וע"י בערוה"ש, וע"י שו"ת טוטו"ד סימן קטז.

והרמב"ם בפ"י מה' עדות הלכה ג כתב שהלובש שעטנו שהוא שוע או טווי או נח פסול לעדות מן התורה, אכל הלובש כגד צמר שאבד בו חוט של פשתן פסול לעדות מדבריהם. והקשה בלחם משנה מכאן על דברי הב"י בכסף משנה בה' כלאים שבטווי לכד אינו חייב (ע"י פרק ג הערה א) ואילו כאן בה' עדות כתב להדיא דאו טווי הוא מן התורה. ועוד הקשה ממ"ש הרמב"ם בסיפא גבי כגד צמר שאבד בו חוט פשתן פסול מדבריהם, ואילו בה' כלאים כתב

בגד צמר שאבד בו חוט של פשתן וכו' שתקנתו בצביעה ואם אינו ניכר מותר שמא נשמט והלך וכו', משמע דצביעה מועיל לעשות ספק שמא לא היה שם, ואע"ג שאילו היה שם היה אסור מן התורה, ע"י הצביעה נולד לנו ספק אם היה וכל ספק תורה הוא מדרבנן, ומשמע ג"כ שחוט של פשתן בבגד צמר אסור מן התורה, וא"כ למה כתב בה' ערות שהוא מדרבנן, וע"כ פירש הלח"מ דמ"ש הרמב"ם בגד שאבד בו חוט אין כונתו שידענו בודאי שיש בבגד חוט של פשתן אלא שאינו ניכר, אלא שהוא ספק אם הוא שם או לא, וכיון שהוא ספק אינו אלא מדרבנן, ולכן מועיל הצביעה להחירו. עיי"ש. והט"ז פירש דמיירי בכלאים דאורייתא שנאבד בבגד כדמוכח בסוגיא דנדה דמדמי ליה לטומאה דאורייתא, ואפ"ה מועיל הבדיקה, אלא שהוקשה להרמב"ם מה דקאמר בגמרא אימר מנחיר נתיר דמשמע שאין זה אלא ספק, וא"כ אמאי סומכים על הבדיקה להחיר הבגד? וע"כ חירץ דכל ספק איסור הוא מדבריהם, ואין כאן ספק דאורייתא לילך לחומרא, ובדיקה מועלת לבטל האיסור דאורייתא, אלא שיש לחוש שמא לא בדק יפה. נמצא שאין כאן אלא ספק דרבנן, והראב"ד ס"ל דמ"מ יש ספק איסור דאורייתא, ועכ"פ מדרבנן יהא אסור, וסובר הראב"ד דהך אימור מינתר הוא ודאי, ר"ל שע"י הצביעה מוכח שבודאי ניתק. ולפי דבריו הקשה הט"ז על הטור שכתב שבכלאים דאורייתא לא מהני צביעה להחיר, והרי מוכח מהגמרא דאף בדאורייתא מהני, וע"כ כתב הט"ז דמ"ש הטור בד"א בכלאים דרבנן וכו' לא קאי אחלוקה דצביעה, אלא אחלוקה דינתק חוט אחד, וכזה ודאי בדאורייתא אין תולין להקל ולומר שאותו חוט שניתק הוא הכלאים, אבל בחלוקה דצביעה מודה הטור שאף בדאורייתא מהני התקנה דצביעה, ודלא כהרמ"א שכתב הך בד"א אחלוקה דצביעה.

ובשו"ת חת"ס אהע"ז ח"א סימן עג כתב בתחלה לפרש דעת הרמב"ם דהא דאמרינן אימר נתר אינו מועיל להחירו בהדיא לישראל, אלא קאי אדלעיל דאמר שאסור למכרו לעכו"ם שמא ימכרנו לישראל ולא יעשה ממנו מרדעת שמא יעשה ממנו טלאי, וע"ז קאמר דכיון שיש ספק שמא נתר לא גזרינן תו למוכרו לעכו"ם ולעשות מרדעת (בשו"ת טוטו"ד סימן קטז הביא בשם השואל שכתב ג"כ לפרש כן בדעת הרמב"ם, והטוטו"ד דחה דבריו, עיי"ש), ואע"פ שמדברי המג"א בסימן חסז סק"ב משמע דאף בדרבנן אסור למכור לעכו"ם, יש לצרף סברת הכ"מ דבגד שאבד בו כלאים לא שכיחא, ובכה"ג לא גזרו רבנן. (ועיי"ש שמדייק החת"ס מדברי הרמב"ם והראב"ד דאפילו בדאיקבע איסורא אמרינן ספק דאורייתא לקולא, שהרי בבגד שאבד בו כלאים חשיב איקבע איסורא). וחזר החת"ס והביא דברי הרמב"ם בה' ערות דמשמע דבגד שאבד בו כלאים אינו אלא מדרבנן, וע"כ צריך לומר דס"ל להרמב"ם דמן התורה הכל בטיל, ואף היתר בהיתר, ולכן סמכינן אצביעה אע"פ שהוא ספק שמא נתר, וצ"י לדברי הכ"מ בשם הר"י קורקוס בסוף פ"ג מה' בכורות, שכתב כן בדעת הרמב"ם, ובדברי הלח"מ בה' ערות נשאר בצ"ע, ועי' שו"ת מנח"י ח"ט סימן נ. אמנם מתוס' ורא"ש מוכיח החת"ס דס"ל דבגד שאבד בו כלאים דמהני צביעה היינו דוקא בכלאים דרבנן, אלא שאפשר דמודו דצביעה משוי לודאי נתר, אלא משום דלאו סימן מובהק הוא, ולכן לא מהני צביעה בדאורייתא, עיי"ש. שוב ראיחי שגם בארצה"ח סימן ט כתב בדעת הרמב"ם בה' ערות דבגד שאבד בו כלאים בטל מן התורה, ולכן אינו אלא מדרבנן, וצריך לומר דמ"ש הרמב"ם בהלכה ה ומשמע דחוט של פשתן בשל צמר אסור מדאורייתא, היינו כשניכר ולא בטיל, וכ"כ הדרך